

Cellular pathology. Dystrophies.

Lecture-8 Parenchymal dystrophies.

Lecturer. Avazbek Mamataliyev Ro'zuvaevich., Docent, Candidatus Medicinae

Nazorat savollari

Assignment

1. *Yurakning yog'li distrofiyasini etio-pato-morfogenezini tushuntiring?*
2. *Autosom-ressesiv tipda irsiylanuvchi oqsilli parenximatoz distrofiyalarni aytib bering?*
3. *Jigarni yog'li distrofiyasining yuzaga kelish sabablarini ayting?*
4. *Amovrotik ideotiya qanday kasallik?*

Ansvers:

1. Yurakning yog'li distrofiyasini etio-pato-morfogenezini tushuntiring?

Kardiomiositlarga yog' kislotalarini ko'plab kelib tushishi, ushbu hujayralarda yog' almashinuvini buzilishi hamda hujayra ichi tuzilmalaridagi lipoproteid komplekslarni emirilishi bilan bog'liq bo'ladi. Ko'pincha miokardni gipoksiya va intoksikatsiyalari natijasidagi energetik tanqisligida infiltrasiya va faneroz orqali yuzaga keladi. Yurak kardiomiositlarida sitoplazmasida mayda yog' tomchilari paydo bo'ladi (changsimon yog' bosish) keyinchalik butun sitoplazmani egallaydi (mayda tomchili semirish). Bunda mitoxondriyalarni shikastlanishi yog' kislotalarini oksidlanishini buzilishiga olib boradi.

2. Autosom ressesiv tipda irsiylanuvchi oqsilli parenximatoz distrofiyalarni aytib bering?

Sistinoz sistin to'planishi bilan boruvchi nasliy kasallik, suyak ko'migini, limfa tugunlarini, taloqni, jigarni retikuloendoteliy hujayralarida, buyrak tomirlari endoteliysi va epiteliysida, ko'z pardalarida to'planadi.

Tirozinoz – tirozin almashinuvi buzilishi bilan boruvchi nasliy kasallik. Hidroksilaza gidroksifenilpirovinograd kislota fermentini genotik yetishmovchiligi kuzatiladi.

Fenilpirovinograd oligofreniya - fenilalaninni oksidlanishini jilovlanishi bilan almashinuvini buzilishi bilan boruvchi nasliy kasallik, organizmda tirozin hosil bo'lishida ishtirok etuvchi ferment fenilalaningidroksilazani yo'qligi sabab bo'ladi.

3. Jigarni yog'li distrofiyasining yuzaga kelish sabablarini ayting?

Lipoproteidemiya (alkogolizm, qandli diabet, umumiy semirish, gormonal buzilishlar), gepatotrop intoksikatsiyalar (etanol, fosfor, xloroform va b.), ovqatlanishni buzilishlari - ovqatda oqsillarni (xolin, metionin, lesitin, vitamin V₁₂, lipokain va b.) kamchilligi - jigarni alipotrop yog'li distrofiyasi, avitaminozlar, me'da ichak sistemasini kasalliklari).

4. Amovrotik ideotiya qanday kasallik?

Gangliozid-lipoidoz resessiv tarzda irsiylanadi, 4-6 oylik chaqoloqlarda rivojlanadi. Glikoproteidlarni β -geksozainadaza fermenti etishmovchiligi oqibatida parchalanishi buziladi, ular ganglioz hujayralarda normaga nisbatan ko'p to'planadi

Test

1. Parenximatoz distrofiya rivojlanishi mumkin bulgan a'zolar?

- a. jigar, talok, bosh miya
- b. jigar, buyrak, yurak
- c. o'pka, talok, buyrak
- d. jigar, buyrak, o'pka

2. Qaysi pigment lipidogen pigmentlariga kiradi?

- a. lipofussin.
- b. ferritin
- c. enteroxromafin granularining pigmenti
- d. melanin

3. Buyrak kanalchalari epiteliysidagi gialin tomchili va gidropik distrofiyadagi klinik o'zgarishlarni aytib bering?

- a. anuriya
- b. nefrotik sindrom
- c. gipertenziya
- d. gematuriya

4. Qaysi parenximatoz disproteinozga «loyka bukish» deb ataladi?

- a. donador
- b. gialin tomchili
- c. gidropik
- d. gidropik

5. Parenximatoz yog'li distrofiyani belgilari?

- a. kardiomiotsitlar sitoplazmasida yoglarni xosil bulishi
- b. miokard stromasini yog bosishi
- c. subepikardial kletchatkani yog bosishi
- d. epikard ostida yog tukimasini kamayishi

6. Buyrakning parenximatoz distrofiyasini asosiy morfogenetik mexanizmi?

- a. buzilgan sintez
- b. dekompozitsiya
- c. transformatsiya, infiltratsiya

d. faneroz

7. Yog'li distrofiyada miokard funksiyalarining uzgarishi nimaga olib keladi?

- a. dekompensatsiyaga
- b. qisqaruvchanligini kuchayishiga
- c. yurak ritmini yaxshilanishiga
- d. kompensatsiyaga

8. Miokardda yog'li distrofiyaga olib keluvchi sabablarni ko'rsating?

- a. yallig'lanish
- b. gipoksiya
- c. o'sma o'sishi
- d. amiloidoz

9. Qaysi a'zoda alipotrop yog'lanish kuzatiladi?

- a. jigarda
- b. miyada
- c. yurakda
- d. buyrakda

10. Jigardagi yog'li distrofiyaning belgilarini aytib bering?

- a. o'lchamlarining kichrayishi yuzasi notekis
- b. zich konsistensiyali
- c. a'zoning deformatsiyasi
- d. yumshoq konsistensiyali

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
D	A	B	A	A	C	A	B	A	D